

COLECȚIA EXAMENE

DAN CONSTANTIN MÂȚĂ

CLAUDIU GEORGE PUPĂZAN

IOAN DUMITRU APACHIȚEI

DREPT ADMINISTRATIV

Caiet de seminar

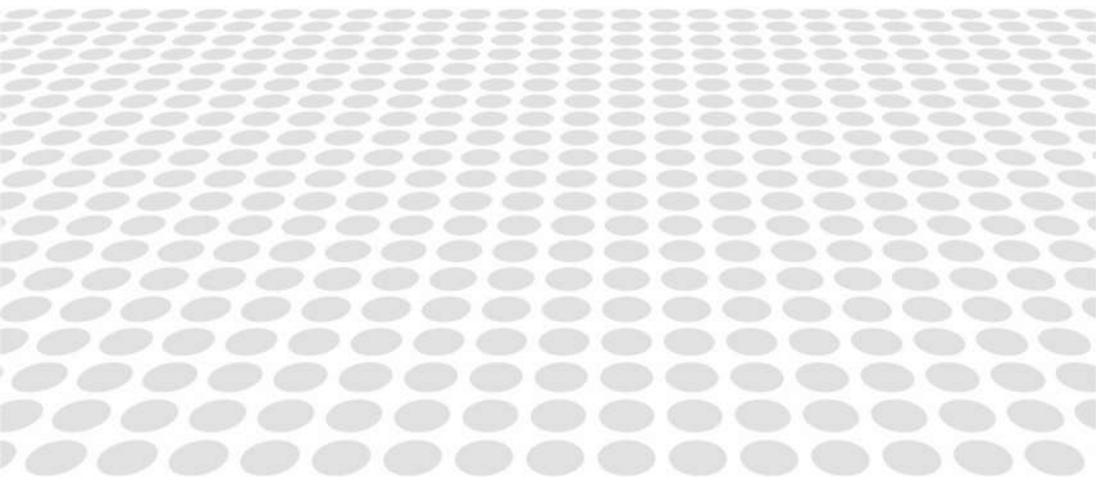
Partea I

DAN CONSTANTIN MÂȚĂ
CLAUDIU GEORGE PUPĂZAN
IOAN DUMITRU APACHIȚEI

DREPT ADMINISTRATIV

Caiet de seminar

Partea I

Universul Juridic

București

-2024-

Tema de seminar 1

Administrația publică. Noțiunile fundamentale ale dreptului administrativ

I. Aspecte teoretice

1. Administrația publică reprezintă instrumentul principal prin care statul român își realizează funcția executivă, organizând punerea în aplicare a legii și prestând servicii publice esențiale, în scopul asigurării bunăstării comunității naționale.

Conceptul de administrație publică este analizat în doctrina de specialitate sub două accepțiuni. În sens organic, structural sau formal, administrația publică este concepută ca o sumă de autorități și instituții publice, care îndeplinesc, în baza și în vederea executării legii, o activitate specifică. Privită din această perspectivă, administrația publică este compusă, pe de-o parte, din autoritățile administrației centrale sau de stat: Președintele României, Guvernul, ministerele și alte organe de specialitate subordonate Guvernului¹, autoritățile administrative centrale autonome² și prefectul, iar, pe de altă parte, din autoritățile administrației publice locale: Consiliul județean, Consiliul local, președintele Consiliului județean și primarul.

În sens material sau obiectiv, administrația publică este privită ca o activitate ce se desfășoară pe trei dimensiuni. Prima este componenta *dispozitivă* ce implică dreptul administrației ca, în cadrul raporturilor de

¹ Organele de specialitate ale administrației publice centrale, altele decât ministerele, sunt cunoscute sub diferite denumiri: agenții, autorități, oficii, inspecții, inspectorate etc. Spre exemplu: Agenția Națională pentru Resurse Minerale, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, Inspecția Muncii, Inspectoratul de Stat în Construcții.

² Aceste autorități sunt în raporturi de colaborare instituțională cu Guvernul. Cu titlu de exemplu, putem aminti: Autoritatea de Supraveghere Financiară, Avocatul Poporului, Serviciul Român de Informații, Banca Națională a României sau Agenția Națională de Integritate.

subordonare, să redacteze acte normative, să dea dispoziții, să exercite prerogativa de control și să dispună, obiectiv, măsuri ce privesc suspendarea sau revocarea actelor administrative. Cea de-a doua componentă este activitatea de *execuție* prin care administrația publică organizează executarea legii sau execută în concret legea, prin emiterea ori încheierea de acte juridice sau prin săvârșirea de diferite fapte materiale cu consecințe juridice. Ultima componentă este activitatea de *prestație* prin care administrația publică organizează și asigură buna funcționare a serviciilor publice.

Instrumentele de care se folosește administrația publică în desfășurarea activității sale sunt: actele administrative de autoritate, contractele administrative, faptele materiale juridice și operațiunile administrative sau tehnico-materiale.

Actele administrative de autoritate sunt manifestări unilaterale și exprese de voință ale administrației, date cu scopul de a produce efecte juridice, în sensul de a da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice.

Contractele administrative sunt acorduri încheiate între administrația publică și un alt subiect de drept, de regulă, o persoană fizică sau juridică, în scopul realizării unui interes public, sub un regim de drept administrativ. Acestea pot avea ca obiect: executarea lucrărilor publice, achizițiile publice sau valorificarea bunurilor proprietate publică.

Faptele materiale juridice sunt transformări în lumea materială înconjurătoare de care legea leagă producerea unor efecte juridice independent de existența unei manifestări de voință în acest sens. Acestea pot fi clasificate în acțiuni umane (cum sunt contravențiile) și evenimente naturale (nașterea sau decesul unei persoane ori calamitățile naturale).

Operațiunile administrative sau tehnico-materiale sunt activități ale administrației care nu produc prin ele însele efecte juridice, dar care ajută ca actele administrative să fie emise, adoptate sau încheiate în mod valabil. Avem în vedere, fără a face o enumerare limitativă, avizele, rapoartele, referatele, expunerile de motive, notele de fundamentare sau procesele-verbale ale ședințelor organelor administrative colegiale.

Doar din rațiuni didactice și pentru o mai bună înțelegere a conceptelor, se face diferențierea între cele două accepțiuni ale administrației publice (în sens organic și material). În practică însă cele două dimensiuni nu pot fi

disociate, deoarece nu putem concepe autorități și instituții publice înființate fără un scop, fără să desfășoare o activitate și, invers, o activitate de interes public care să nu fie alocată unui organ administrativ pentru a fi prestată.

2. Activitatea administrației publice dă substanță și dreptului administrativ, deoarece îi conturează obiectul de reglementare. Concret, dreptul administrativ este ramura dreptului care cuprinde acele norme juridice care reglementează relațiile sociale referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice pe baza și în vederea executării legii. Avem în vedere norme juridice referitoare la: raporturile dintre autorități, pe de-o parte, și dintre acestea și persoanele fizice sau juridice, pe de altă parte; contenciosul administrativ, răspunderea administrativă, norme care privesc personalul administrației publice sau norme de procedură care stau la baza activității administrației centrale și locale.

Cu toate că obiectul dreptului administrativ este unul destul de vast, fapt datorat complexității și dimensiunii relațiilor sociale care intră în sfera administrației publice, la baza acestuia stau o serie de noțiuni fundamentale, restrânse ca număr, care îl caracterizează și, în același timp, împreună, îl delimitează față de obiectul altor ramuri de drept. Avem în vedere: puterea publică, interesul public și serviciul public.

Puterea publică reprezintă prerogativa de a stabili și a impune norme obligatorii, cu scopul de a proteja interesul general. Se remarcă aici caracterul ei coercitiv, precum și gradul ridicat de specializare stabilit în funcție de obiectivul urmărit în sfera administrației publice.

Interesul public sau interesul general este definit de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004³, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind: „interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare și realizarea competenței autorităților și instituțiilor publice” [art. 2 alin. (1) lit. r)].

Serviciul public reprezintă activitatea organizată sau autorizată de un organ administrativ, cu scopul de a satisface anumite nevoi sociale și de a

³ Publicată în M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004.